ΡΟΥΜΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙ' Ο ΑΣΚΗΤΗΣ

Μιὰ φορὰ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ σὲ μιὰ πολιτεία γιὰ νὰ πάρη τὴν ψυχὴ μιᾶς χήρας.

Ὅταν ὁ ἀρχάγγελος ἔφτασε στὸ σπίτι της, βρῆκε τὴ χήρα νὰ ψυχομαχάη καὶ νὰ κρατάη στὸ στῆθος της δυὸ δίδυμα μωρά της ποὺ τῆς ζητοῦσαν τὸ γάλα της.

Ὁ ἀρχάγγελος λυπήθηκε τὰ δυὸ φτωχὰ πλάσματα ποὺ θὰ μέναν ὀρφανὰ καὶ γύρισε στὸ Θεό, χωρὶς νὰ φέρη μαζύ του τὴν ψυχὴ τῆς χήρας. Ὁ Παντοδύναμος τότε τὸν ρώτησε γιατί δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν προσταγή του κι' ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε :

— Ἄφησα τὴ μητέρα νὰ ζήση, ἀπὸ συμπόνια γιὰ τὰ δυὸ μικρά της...

Ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸ Γαβριὴλ νὰ βγάλη ἕνα λιθάρι ἀπ' τὰ βάθη τῆς θάλασσας, καὶ νὰ τοῦ τὸ ἀνεβάσει ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Ὁ ἀρχάγγελος ἔφερε τὸ λιθάρι κι' ὁ Θεὸς τὸν ἐδιάταξε νὰ τὸ σπάση.

Ὁ Γαβριὴλ ἔκανε ὅ,τι τοῦ εἶπε ὁ κύριός του καὶ βρῆκε μέσα στὸ λιθάρι δυὸ σκουλήκια ζωντανά.

Τότε ὁ Θεὸς τὸν ρώτησε :

— Ποιὸς τρέφει αὐτὰ τὰ σκουλήκια ποὺ βρίσκονται μέσα στὴν πέτρα στὰ βάθη τῆς θάλασσας ;

— Ἐσύ, Κύριε ! ἀπάντησε ὁ ἀρχάγγελος.

— Ἀφοῦ λοιπὸν φροντίζω γιὰ ἕνα ταπεινὸ σκουλῆκι, ἐπρόσθεσε τότε ὁ Θεός, πῶς μπορεῖ ν' ἀδιαφορῶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἐξαγόρασα ἀπ' τὴν ἁμαρτία μὲ τὸ αἷμα τοῦ γιοῦ μου ;

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν ἀρχάγγελο Μιχαὴλ καὶ πῆρε τὴν ψυχὴ τῆς χήρας, τὸν δὲ Γαβριὴλ τὸν καταδίκασε γιὰ τὴν ἀνυπακοή του νὰ ὑπηρετῆ τριάντα χρόνια ἕναν ἀσκητὴ καὶ νὰ τὸν φυλάη ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Κι' ἅμα περνοῦσαν αὐτὰ τὰ χρόνια νὰ πάρη τὴν ψυχὴ τοῦ ἀσκητῆ καὶ νὰ τὴν ἀνεβάση στὸν οὐρανό, μπρὸς στὸ θρόνο τοῦ Ὑψίστου.

Ἔτσι ὁ ἀρχάγγελος μεταμορφώθηκε σὲ καλάγερο κι' ἐκτελοῦσε ὅλες τὶς προσταγὲς τοῦ ἀσκητῆ μὲ τόση φρονιμάδα καὶ μετριοφροσύνη, ποὺ ἐκεῖνος δὲν ἔπαυε νὰ τὸν θαυμάζη γιὰ τὴν εὐπείθειά του.

Ἀλλὰ σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κατάδικος ἀρχάγγελος οὔτε γέλασε, οὔτε χαμογέλασε ποτέ.

Μιὰ μέρα, ὅταν κόντευαν πειὰ νὰ τελειώσουν τὰ τριάντα χρόνια τῆς τιμωρίας, ὁ ἀσκητὴς τὸν ἔστειλε στὴν πολιτεία γιὰ νὰ τοῦ ἀγοράση ἕνα ζευγάρι γερὰ παπούτσια ποὺ νὰ βαστάξουν ἀπάνω ἀπὸ ἕνα χρόνο. Ὁ ἀρχάγγελος μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, γέλασε.

Ὁ ἀσκητὴς τότε, ποὺ ἀγνοοῦσε πῶς ὁ ὑποταχτικός του ἦταν ἄγγελος, παραξενεύτηκε πολὺ βλέποντάς τον νὰ γελᾶ γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια. Γι' αὐτὸ ἔστειλε μαζύ του κι' ἕνα καλογεροπαίδι γιὰ νὰ παραφυλάξη τὰ κινήματα καὶ τὰ φερσίματα τοῦ ἀρχαγγέλου.

Ξεκίνησαν λοιπὸν οἱ δυὸ καλόγεροι καὶ πήγαιναν μαζύ, ὥς ὅτου ἔφταση σ' ἕνα μέρος ὅπου βρῆκαν ἕνα ζητιάνο ποὺ τοὺς ζήτησε ἐλεημοσύνη.

Ὁ ἀρχάγγελος, μόλις τὸν εἶδε, γέλασε πάλι.

Ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους καὶ συνάντησαν παρέκει ἕναν ἐπίσκοπο κι' ἕναν ἔπαρχο ποὺ διάβαιναν περιφανοι μέσα στ' ἁμάξι τους μὲ μεγάλη συνοδεία λαοῦ ἀπὸ πίσω.

Τότε ὁ ἀρχάγγελος γύρισε τὸ πρόσωπό του ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ γέλασε.

Ὅταν ἔφτασαν τέλος στὴν πολιτεία, εἶδαν ἕναν κλέφτη ποὺ εἶχε κλέψει ἕνα πήλινο ἀγγεῖο κι' ὁ ἀρχάγγελος γέλασε κι' αὐτὴ τὴ φορά.

Ἔπειτα πῆγαν κι' ἀγόρασαν τὰ παπούτσια καὶ γύρισαν πίσω στὸν ἀσκητή. Τότε ὁ σύντροφος τοῦ ἀρχαγγέλου διηγήθηκε στὸν ἀσκητὴ ὅλα ὅσα εἶχε δεῖ καὶ τοῦ εἶπε πῶς ὁ ὑπηρέτης του εἶχε γελάσει τρεῖς φορές.

Ξαφνιασμένος ἀπ' αὐτὸ ὁ ἀσκητής, ρώτησε τὸν ἄγγελο :

— Πές μου, παιδί μου, τί σοῦ συμβαίνει ; Ἔχεις τώρα τριάντα χρόνια ποὺ μὲ ὑπηρετεῖς καὶ ποτὲ δὲν σ' εἶδα νὰ γελάσης, ἐνῶ σήμερα γέλασες τέσσερες φορές...

Τότε ὁ Γαβριὴλ τοῦ ἀπροκρίθηκε :

— Μάθε πῶς εἶμαι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ. Ὁ Θεὸς μ' ἔστειλε κάποτε νὰ πάρω τὴν ψυχὴ μιᾶς χήρας ποὺ βαστοῦσε στὴν ἀγκαλιά της δυὸ μωρά. Ἐγὼ ὅμως τὰ λυπήθηκα κι' ἄφησα τὴ μητέρα τους ζωντανή. Γι' αὐτὸ καταδικάστηκα ἐπ' τὸ Θεὸ νὰ σὲ ὑπηρετῶ τριάντα χρόνια καὶ νὰ σὲ φυλάω ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Καὶ τώρα ποὺ συμπληρώθηκαν τὰ τριάντα χρόνια ἔχω ἐντολὴ νὰ πάρω τὴν ψυχή σου καὶ νὰ τὴν πάω στὸν οὐρανό...

»Θέλεις τώρα νὰ μάθης τὴν ἀφορμὴ τοῦ γέλιου μου ; Ἄκουσε. Μὲ ἔστειλες στὴν πολιτεία νὰ σοῦ ἀγοράσω παπούτσια γιὰ ἕνα χρόνο, ἐνῶ ἐσὺ θὰ πεθάνης μέσα σὲ τρεῖς ἀρρωστίες.

»Ξέρεις γιατί γέλασα πάλι ὅταν ἄκουσα τὸ ζητιάνο νὰ μοῦ ζητάη μιὰ μικρὴ ἐλεημοσύνη ; Γιατί στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ ζητιανεύει βρίσκεται κρυμμένος ἕνας θησαυρὸς ποὺ δὲν τὸν ξέρει...

»Ὅταν εἶδα τὸν ἐπίσκοπο καὶ τὸν ἔπαρχο νὰ περνοῦν καμαρωτὰ μέσα στ' ἁμάξι, γέλασα πάλι, γιατί θυμήθηκα πῶς ἦσαν τὰ δυὸ ἐκεῖνα βρέφη, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐγὼ καταδικάστηκα νὰ σὲ ὑπηρετῶ.

»Τέλος ὁ κλέφτης ποὺ εἶχε κλέψει τὸ πήλινο ἀγγεῖο μοῦ κίνησε τὰ γέλια, γιατί δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω πῶς ἡ λάσπη κλέβει τὴ λάσπη...

»Τώρα ἑτοιμάσου γρήγορα, γιατί σιμώνει ἡ ὥρα νὰ φύγουμε...

Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες ὁ ἀσκητὴς πέθανε κι' ἡ ψυχή του μεταφέρθηκε ἀπάνω στὰ φτερὰ τοῦ ἀρχαγγέλου κοντὰ στὸν Πλάστη της χαρούμενη.

τοὺς πάση χωρὶς νὰ φοβᾶται τὴν ὀργὴ τῶν ἰσχυρῶν τῆς Πύλης. Καὶ τοὺς ἔπιασε πράγματι, τοὺς ἔβαλε σὲ μιὰ φρεγάτα καὶ τοὺς ἔστειλε στὸν Κισλάραγα, ὁ ὁποῖος ἐφυλάκισε μερικούς, ἐκρέμασε τρεῖς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἔστειλε ἐξορίστους στὰ βάθη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας...

Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἐλησμόνησε τὸν ἄρχοντα ποὺ ἐμαρτύρησε ὑπὲρ τῆς διαφυλάξεως τῶν προγονικῶν της. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ παροικία τῆς Βενετιᾶς, ποὺ εἶχε γνωρίσει καὶ ἐκτιμήσει τὸ Μιχαὴλ Λίμπονα, τὸν ἐθρήνησε πικρότατα. Λίγα χρόνια μετὰ τὸν τραγικὸ θάνατό του, στὰ 1681, ὁ ἱερεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴ Βενετιὰ Ἀντώνιος Μπουμπούλης ὁ Κρής, ἐξέδοσε τὸν *«Θρῆνον τῆς περιφήμου πόλεως Ἀθήνας διὰ τὸν ἐπώδυνον καὶ πολύκλαυστον θάνατον τοῦ παμφιλτάτου καὶ πιστοτάτου αὐτῆς πολίτου καὶ εὐπατρίδου Μιχαὴλ Λίμπονα τοῦ ἀειμνήστου, ἀδίκως καὶ ἀπηνῶς ὑπὲρ αὐτῆς φονευθέντος»*. Στὸ στιχούργημα αὐτὸ τοῦ Κρητικοῦ παπᾶ παριστάνεται ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν νὰ θρηνῆ ἀπαρηγόρητη τὸ παιδί της μὲ στίχους, οἱ ὁποῖοι σὲ πολλὰ μέρη καὶ πάθος ἔχουν καὶ ἀρκετὴ ἔμπνευσι.

Μία ὁδὸς τῶν Ἀθηνῶν φέρει σήμερα τὸ ὄνομα τοῦ Μιχαὴλ Λίμπονα.

ΔΥΟ ΦΩΤΙΕΣ

Σάν τὴ φωτιὰ ποὺ ἔχουνε
(τὰ μάτια σου, κυρὰ
(μου,
ἂν εἴχες καὶ στὰ στῆθη
(σου, ἀχ ! πῶς θὰ
(σ' ἀγαποῦσα !
Γιὰ σένανε θὰ πέθαινα, γιὰ
(σένανε θὰ ζοῦσα...
Ἀλλὰ τί λέγω, δυὸ φω-
(τιὲς νὰ ἔχης ; Σύμ-
(φορά μου !

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ